

**REPUBLIKA E KOSOVËS /REPUBLIKA KOSOVA/REPUBLIC OF KOSOVA
ZYRA E AUDITORIT TË PËRGJITHSHËM / KANCELARIJA GENERALNOG
REVIZORA/OFFICE OF THE AUDITOR GENERAL**

Nr. i dokumentit: 22.27.1-2010-08

**RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT VJETORE FINANCIARE
TË KOMUNËS SË LEPOSAVIQIT PËR VITIN E PËRFUNDUAR ME
31 DHJETOR 2010**

Prishtinë, Qershor 2011

TABELA E PËRMBAJTJES

Përmbledhje e përgjithshme.....	4
I. Hyrje.....	6
II. Opinioni i Auditimit	7
III. Gjendja e rekomandimeve nga vitet e kaluara	7
IV. Buxheti i Shpenzuar në krahasim me Buxhetin e Aprovuar	8
V. Pasqyrat Financiare	9
V.1 Pajtueshmëria në lidhje me raportimin e jashtëm	9
V.2 Cilësia e informatave.....	9
VI. Realizimi i Buxhetit.....	10
VI.1 Të hyrat vetjake	10
VI.2 Shpenzimet	11
VI.3 Menaxhimi i pasurisë dhe borxhet	13
VII. Kontrolli mbi menaxhimin	14
VII.1 Sistemi i Kontrollit të Brendshëm	14
VII.2 Auditimi i brendshëm.....	14
VIII. Një konkluzion i përgjithshëm për Menaxhmentin e Komunës	15
Shtojca I. Komentet e Komunës së Leposaviqit dhe përgjigjet e ZAP-it	17
Shtojca II. Llojet e ndryshme të Opinioneve të Auditimit.....	17

Lista e shkurtesave

AB	Auditimi i Brendshëm
AP	Auditori i Përgjithshëm
APP	Agjencia për Prokurim Publik
FNK	Federata Ndërkombëtare e Kontabilistëve
KA	Komiteti i Auditimit
LAB	Ligji për Auditimin e Brendshëm
LMFPP	Ligji 03/L-48 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë
LPP	Ligji nr. 02/L-99 për Prokurimin Publik i ndryshuar dhe plotësuar më 8 shkurt 2007
MEF	Ministria e Ekonomisë dhe e Financave
MF	Ministria e Financave
MFK	Menaxhimi Financiar dhe Kontrolli
NJAB	Njësia e Auditimit të Brendshëm
ONISA	Organizata Ndërkombëtare e Institucioneve Supreme të Auditimit (INTOSAI)
OSHP	Organi Shqyrtues i Prokurimit
PVF	Pasqyrat Vjetore Financiare
SNISA	Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (ISSAI)
SNK	Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit
SNKSP	Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik (IPSAS)
UA	Udhëzimi Administrativ
ZAP	Zyra e Auditorit të Përgjithshëm
ZKA	Zyrtar Kryesor Administrativ

Përmbledhje e Përgjithshme

Zyra e Auditorit të Përgjithshëm (ZAP) ka kryer auditimin e Pasqyrave Vjetore Financiare (PVF) nga Komuna e Leposaviqit për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2010.

Auditimi ynë është kryer në pajtim me standardet ndërkombëtare të auditimit, të hartuara nga INTOSAI (ONISA) dhe ka përfshirë testimet dhe procedurat që ne menduam se ishin të nevojshme për të dhënë një opinion lidhur me pasqyrat financiare.

Gjatë formulimit të opinionit ne vlerësuam mjaftueshmërinë e prezantimit të informacionit në pasqyrat financiare.

Sipas opinionit tonë pasqyrat kryesore financiare për fondet e pranuar nga Buxheti i Kosovës në të gjitha aspektet materiale prezantojnë pasqyrim të drejtë dhe të vërtetë me përjashtim të pagave dhe mëditjeve dhe shpalosjeve të pasurive fikse.

Kufizim i fushëveprimit:

Ne nuk kemi qenë në gjendje që të bëjmë auditimi e kategorisë për paga dhe mëditje sepse Komuna nuk ka qenë në gjendje që të na ofron dosjet e të punësuarve si listën e të punësuarve, kontratat e të punësuarve, listën e pagave. (ISSAI 400: *Opinion i kualifikuar*).

Auditimi ynë ka identifikuar dobësi në disa fusha të menaxhimit financiar. Këto dobësi janë të përshkruara më detajisht në brendi të raportit, të cilat duhet të adresohen nga menaxhmenti për të përmirësuar performancën e organizatës.

Ne kishim një kufizim fushëveprimit për të ekzaminuar rregullsinë e pagesave për paga dhe mëditje, sepse kishim kufizim informacionesh ngase komuna nuk mbanë të dhënat dhe dosjet e të punësuarve.

Rekomandimi ynë kryesor është që kryetari i Komunës duhet të sigurojë se procedurat aktuale dhe kontrollet janë revitalizuar. Duke e bërë këtë theksi i veçantë duhet të kushtohet në:

- Nxjerrjen e vendimeve të duhura/bazës ligjore, në mënyrë që të fillohet me mbledhjen e të hyrave vetjake, përcaktimin e qartë të normave të tatimit në pronë dhe pagesat tjera për të gjitha shërbimet administrative;
- Hartimin e një direktive të qartë në lidhje me prokurimin publik, në pajtim me LPP, si dhe implementim i saktë i këtij ligji;
- Vendorsjen e bazave të përshtatshme për burimet njerëzore, në bazë të cilës do të bëhej kompensimi i të gjitha pagave dhe mëditjeve.

- Marrjen e të gjitha masave për ti futur të gjitha pasuritë e komunës nën menaxhim të plotë duke e emëruar Zyrtarin e Pasurisë, regjistrimin e të gjitha pasurive dhe vendosjen e kontrolleve të përshtatshme mbi pasuritë; dhe
- Përgatitjen e një plani të trajnimit për stafin administrativ, por së pari duhet të identifikohen nevojat dhe mangësitë brenda stafit.

Menaxhmentit të Komunës i është dhënë mundësia për të bërë komente në draftin e këtij raporti. Menaxhmenti i Komunës i ka pranuar të gjeturat dhe konkludimet tona në raportin e auditimit për PVF për vitin 2010.

Menaxhmenti është zotuar që do t'i bëjë të gjitha përpjekjet për ti adresuar të gjitha rekomandimet e dhëna.

I. Hyrje

Ky auditim ka të bëjë me Pasqyrat Vjetore Financiare të Komunës së Leposaviqit për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2010.

Është përgjegjësi e menaxhmentit të Komunës së Leposaviqit të përgatisë Pasqyrat Vjetore Financiare sipas kërkesave të Udhëzimit Administrativ (U/A) 16/2010 dhe në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik (SNSKP) për “Raportimin financiar në bazë të kontabilitetit të parasë së gatshme”.

Zyra e Auditorit të Përgjithshëm është përgjegjëse për kryerjen e auditimeve vjetore të rregullsisë për Komunën e Leposaviqit.

Auditimi i Rregullsisë përkufizohet si një verifikim i kontabilitetit financiar, duke përfshirë ekzaminimin dhe vlerësimin e pasqyrave financiare dhe të dhënave tjera financiare si dhe dhënien e mendimeve:

- Nëse pasqyrat financiare japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë të llogarive dhe çështjeve financiare për periudhën e auditimit;
- Nëse të dhënat financiare, sistemet dhe transaksionet janë në pajtim me ligjet dhe rregulloret në fuqi;
- Për përshtatshmërinë e funksioneve të kontrollit të brendshëm dhe të auditimit të brendshëm; dhe
- Për të gjitha çështjet të cilat dalin apo kanë të bëjnë me auditimin.

Me qëllim të përmbushjes së përgjegjësiave tona për auditimin e PF të Komunës së Leposaviqit, ne kemi ndërmarrë aktivitetet si në vijim:

- Kemi rishikuar Pasqyrat Financiare të Komunës së Leposaviqit për fondet e pranuar nga Buxheti i Kosovës në raport me buxhetin e miratuar për vitin 2010;
- Kemi kryer teste substanciale gjithëpërfshirëse mbi transaksionet financiare;
- Kemi përcaktuar nivelet e materialitetit për të hyrat dhe shpenzimet, si prag për lehtësimin e përcaktimit të llojit të opinionit që duhet dhënë për pasqyrat financiare;
- Jemi mbështetur në një lloj kombinimi të intervistave, rishikimeve analitike, dhe marrjes së mostrave sipas rastit dhe gjykimit, gjatë zgjedhjes së transaksioneve për testim;
- Kemi përcaktuar nëse Pasqyrat Financiare të Komunës së Leposaviqit janë përgatitur në pajtim me SNKSP “Raportimi Financiar në bazë të Kontabilitetit të Parasë së Gatshme”; dhe
- Kemi vlerësuar nëse Njësia e Auditimit të Brendshëm është funksionale.

Në këtë raport ne përmbledhim auditimin e këtij viti dhe japim një opinion formal mbi Pasqyrat Vjetore Financiare 2010.

Lidhur me opinionin tonë të auditimit për Pasqyrat Vjetore Financiare të Leposaviqit, standardet ndërkombëtare të auditimit përcaktojnë kriteret specifike të cilat rregullojnë llojin e opinionit që mund të jepet.

Këto janë të përcaktuara më gjerësisht në Shtojcën 2.

II. Opinioni i Auditimit

Sipas opinionit tonë pasqyrat kryesore financiare për fondet e pranuar nga Buxheti i Kosovës *në të gjitha aspektet materiale prezantojnë pasqyrim të drejtë dhe të vërtetë me përjashtim të pagave dhe mëditjeve dhe shpalosjeve të pasurive fikse.*

Kufizim i fushëveprimit:

Ne nuk kemi qenë në gjendje që të bëjmë auditimi e kategorisë për paga dhe mëditje sepse Komuna nuk ka qenë në gjendje që të na ofron dosjet e të punësuarve si listën e të punësuarve, kontratat e të punësuarve, listën e pagave. (ISSAI 400: *Opinion i kualifikuar*).

III. Gjendja e rekomandimeve nga vitet e kaluara

ZAP për vitin 2009 nuk kishte kryer auditim në Komunën e Leposaviqit për shkak se komuna nuk kishte përgatit Pasqyra Vjetore Financiare.

IV. Buxheti i Shpenzuar në krahasim me Buxhetin e Aprovuar

Analiza e Shpenzimeve të Pasqyrave Financiare në raport me Buxhetin e Aprovuar tregon:

Tabela 1: Përshkrimi i buxhetit dhe shpenzimeve

Në euro (€)

Përshkrimi	Buxheti Fillestar	Buxheti Rishikuar	Buxheti Final	Buxheti i Shpenzuar 2010
Granti i Qeverisë-Buxheti	2,144,132	2,218,160	2,218,160	1,880,644
Të hyrat vetjake	-	7,403 ¹	0 ²	-
Donacionet e vendit	-	-	-	-
Donacionet e jashtme	-	-	-	-
I. Gjithsej të hyrat dhe transferi i donacioneve	2,144,132	2,225,563	2,218,160	1,880,644
Pagat dhe mëditjet	1,252,821	1,367,013	1,247,013	1,147,701
Mallra dhe shërbime	328,476	240,622	240,900	30,476
Shpenzimet komunale	23,573	24,881	24,881	-
Subvencionet dhe transferet	17,403	7,403	0	-
Investimet Kapitale	521,859	585,644	705,366	702,467
Rezervat	-	-	-	-
II. Gjithsej shpenzimet	2,144,132	2,225,563	2,218,160	1,880,644

Nga tabela shihet se buxheti final është më i vogël për 7,403 në krahasim me buxhetin e rishikuar. Ndryshimi është si rezultat që komuna kishte dështuar në inkasimin e të hyrave vetjake për vitin 2010. Këto të hyra ishin planifikuar të shpenzohen në kategorinë subvencione dhe transfere. Buxheti i shpenzuar ishte 1,880,644€ a po rreth 85% nga buxheti final.

Konkluzion

Komuna e Leposaviqit ka shpenzuar Buxhetin 85% apo rreth 15% më pak në krahasim me buxhetin e aprovuar. Kjo është rezultat i planifikimit jo adekuat.

¹ Të hyrat e planifikuara

² Të hyrat e realizuara

Rekomandim 1

Rekomandojmë Kryetarin e Komunës që:

- Të bëjë përpjekje për hartimin e një buxheti më të besueshëm dhe më të saktë dhe të njëjtin ta alokojë në periudha të realizueshme kohore..

V. Pasqyrat Financiare

V.1 Pajtueshmëria në lidhje me raportimin e jashtëm

Bazuar në kërkesat e LMFPP nr. 03/L-048 dhe Udhëzimit Administrativ 16/2010, ne kemi identifikuar pikat në vijim:

- Komuna e Leposaviqit ka përgatitur Pasqyrat Financiare në pajtim me Udhëzimin Administrativ Nr. 16/2010, me përjashtim të shpalosjeve të pasurive;
- P/F janë përgatitur në pajtim me SNKSP "Raportimi Financiar në bazë të Kontabilitetit të Parasë së Gatshme";
- Pasqyrat financiare janë nënshkruar nga ana e Zyrtarit Kryesor Administrativ dhe nga Zyrtari i Zyrës Lokale për Komunitete, i autorizuar nga ana e Kryetarit të Komunës;
- Pasqyrat financiare janë përgatitur më 31/03/2011, dhe të njëjtat i janë dorëzuar MEF-it;
- Pasqyrat financiare janë përgatitur vetëm në gjuhën serbe; dhe
- Komuna nuk kishte dërguar raporte tremujore në MEF.

V.2 Cilësia e informatave

Pasaktësitë në vijim duhet të korrigjohen ose plotësohen në PF nga ana e Menaxhmentit:

- Nuk janë të shpalosura të gjitha pasuritë fikse.

Konkluzion

Pasqyrat vjetore financiare të komunës janë përgatitur dhe dorëzuar në Thesar pas afatit të kërkuar ligjor me dy muaj vonesë. Ato nuk ishin përgatitur edhe në gjuhën shqipe. Gjithashtu, menaxhmenti nuk kishte dorëzuar raporte tremujore në MEF.

Rekomandim 2

Rekomandojmë Kryetarin e Komunës që të siguroj:

- Se me rastin e përgatitjes së Pasqyrave Financiare, do të përmbushen të gjitha kërkesat e raportimit, të dala nga UA i fundvitit të nxjerrë nga ana e MEF-it;
- Se raportet tremujore do të përgatitën dhe dorëzohen në MEF;

VI. Realizimi i Buxhetit

VI.1 Të hyrat vetjake

Komuna nuk kishte inkasuar të hyra vetjake për vitin 2010, edhe pse sipas PVF të hyrat ishin planifikuar që të mblidhen në shumë prej 7,403€.

Komuna është duke hequr dorë të bëjë inkasimin e të hyrave vetjake nga burimet e ndryshme si: tatimi në pronë, taksa për lëshimin e dokumenteve të qytetarëve, taksat për lejet e ndërtimit, lëshimi me qira i objekteve dhe të hyrat tjera. Komuna nuk ka nxjerr ndonjë vendim, rregullore apo udhëzim të brendshëm që do të rregullonte çështjen e të hyrave vetjake.

Komuna nuk ka zyrtar për të hyra.

Konkluzion

Mos inkasimi i të hyrave vetjake e zvogëlon mundësinë që komuna ti përmbush nevojat që qytetarët e vet kërkojnë. Përveç kësaj mos-mbledhja e të hyrave nuk është në pajtim me ligjet e zbatueshme për komuna.

Rekomandim 3

Rekomandojmë Kryetarin e Komunës që të merr masa të menjëhershme për:

- Hartimin e bazës së duhur ligjore (vendimit, rregulloreve dhe udhëzimeve përkatëse) për ngarkesën e të gjithë qytetarëve me tatime, taksa dhe tarifa përkatëse, të cilat aplikohen edhe në komunat tjera; dhe
- Në një afat sa më të shkurtër, të filloj aplikimin e procedurave të inkasimit.

VI.2 Shpenzimet

2.1 Blerjet përmes prokurimit

Pas rishikimit të dokumentacionit për të gjitha prokurimet e mallrave dhe shërbimeve, kemi vërejtur këto mangësi:

- Nuk ka plan preliminar dhe përfundimtar të prokurimit për vitin 2010;
- Nuk ka listë përfundimtare mbi prokurimet e kryera për vitin 2010;
- Dokumentacioni i lëndëve të prokurimit është shumë i pa rregullt dhe i pa sistemuar;
- Nuk ka vendim për formimin e komisioneve për hapjen dhe vlerësimin e ofertave; dhe
- Nuk ka procesverbal të komisioneve për hapjen dhe vlerësimin e ofertave.

Ndarja e një Kontrate në dy pjesë

Në rastin e kontraktimit të shërbimeve për mirëmbajtjen e automjeteve për vitin 2010, janë nënshkruar dy Kontrata me të njëjtën furnitorë: njëri me vlerë prej 600€ e tjetri me vlerë prej 893€ si kontrata me vlera minimale. Procedura për Kontrata me vlera të vogla nuk është respektuar.

Tejkalim i ofertës

Te rasti i furnizimit të derivateve të naftës për automjete zyrtare, ofertat ishin dorëzuar për sasinë 1021 litra me çmim 0.97€, ndërsa komuna ishte furnizuar me 7,204 litra. Përderisa kontrata përmbante vetëm çmimin e ofruar e jo edhe sasinë.

Investimet Kapitale

Tek kategoria e shpenzimeve kapitale, në bazë të rishikimit të dokumentacionit në dispozicion, nuk kemi vërejtur ndonjë mangësi.

Konkluzion

Në bazë të dobësive dhe mangësive të cekura më lartë, shihet se komuna ka kontrolle të pamjaftueshme në fushën e prokurimeve dhe nuk ka vepruar në pajtim me kërkesat e LPP. Mungesa e komisioneve për hapjen dhe vlerësimin e ofertave, mungesa e procesverbaleve mbi aranzhimin e prokurimeve janë shkelje substanciale të procedurave, të cilat dëmtojnë rëndë konkurrencën dhe transparencën e procesit. Kjo në vete bart rrezikun që fondet publike të shfrytëzohen në mënyrë jo efikase dhe jo efektive.

Rekomandim 4

Rekomandojmë Kryetarin e Komunës që të siguroj:

- Përgatitjen e planit të prokurimit dhe të njëjtin të dorëzoj në APP;
- Mbajtjen e regjistrave (evidencave) për çdo prokurim të kryer;
- Zbatimin e të gjitha procedurave të duhura të prokurimit, në lidhje me vlerat e kontratave të prokurimit; dhe
- Formimin e të gjitha komisioneve të nevojshme gjatë zbatimit të procedurave të prokurimit.

2.2 Kompensimet (pagat dhe mëditjet)

Buxheti i aprovuar për paga dhe mëditje për Komunën e Leposaviqit ka qenë 1,247,013€, derisa shpenzimet e tërësishme kanë qenë 1,147,701€, ose 92%. Ne kishim një kufizim fushëveprimi për të ekzaminuar rregullsinë e pagesave për paga dhe mëditje, ngase kishim kufizim informacionesh.

Komuna nuk ka ofruar evidenca mbi numrin e punëtorëve të punësuar. Për më tepër, nuk ka dosje të punëtorëve me të gjitha dokumentet e nevojshme, siç janë:

- Dokumentet identifikues,
- Kontratat e punës,
- Raportet për vlerësim të punëtorëve,
- Vërtetim për ekspertizë dhe përvojën e punës,
- Dokumentet mbi pushimet vjetore dhe pushimet eventuale mjekësore;
- Përshkrimi i vendeve të punës.

Listat e pagave nuk ka qenë në dispozicion për auditim.

Konkluzion

Ne nuk ishim në gjendje të nxjerrim një konkludim përfundimtar mbi rregullsinë e këtyre shpenzimeve. Mos mbajtja e evidencës për punëtorët e punësuar dhe mungesa e dosjeve të personelit bën të pamundur çfarëdo krahasimi të pagesave me listën e pagave dhe kontratat. Po ashtu, mungesa e të dhënave për të punësuarit rrit rrezikun e pagesave fiktive për paga dhe mëditje.

Rekomandim 5

Rekomandojmë Kryetarin e Komunës që të siguroj:

- Kompletimin e dosjeve me të gjitha dokumentet e duhura për të gjithë punëtorët;
- Nënshkrimin e listave të pagave; dhe
- T'i ofroj auditimit të gjitha informacionet e nevojshme mbi këto shpenzime.

VI.3 Menaxhimi i pasurisë dhe borxhet

3.1 Pasuria kapitale dhe jo kapitale

Komuna e Leposaviqit nuk ka zyrtar të pasurisë përgjegjës i cili do të formoj regjistrin për pasurinë e përgjithshme të komunës. Komuna nuk ka kryer regjistrimin vjetor të pasurisë dhe inventarizimin e pasurisë për vitin 2010, për të përcaktuar ekzistencën fizike dhe sasinë e kësaj pasurie.

Nuk mbahet evidenca mbi shpenzimet e derivateve të naftës për automjete.

Konkluzion

Për shkak të mos mbajtjes së regjistrave të pasurisë, vlerësimit dhe regjistrimit të tyre, komuna i nënshtrohet rrezikut për keqmenaxhim, humbje dhe keqpërdorim të pasurive.

Mos mbajtja e evidencave të duhura për shfrytëzimin e automjeteve zyrtare, gjegjësisht shpenzimin e derivateve, gjithashtu rrit rrezikun për efikasitetin dhe efektivitetin për sa i përket shfrytëzimit të fondeve publike.

Rekomandim 6

Rekomandojmë Kryetarin e Komunës që të:

- Formoj Komisionin për regjistrim dhe vlerësim të pasurisë;
- Caktoj zyrtarin kryesor për pasuri, i cili do të formonte regjistrin e pasurisë dhe do të kompletonte gjithë dokumentacionin e duhur të pasurisë me të cilën disponon Komuna; dhe
- Të regjistroj dhe të mbaj evidenca të plota për shpenzimet e derivateve të naftës.

3.2 Borxhet

Borxhet e papaguara të komunës janë në vlerë prej 825€, dhe të njëjtat janë paraqitur në PF. Ky borxh i përket blerjes së pajisjeve të TI. Arsyeja për këtë borxh është vonesa në pranimin e faturës, gjë që është paraqitur edhe në PVF.

VII.Kontrolli mbi menaxhimin

VII.1 Sistemi i Kontrollit të Brendshëm

Gjetjet nga kapitujt paraprak përshkruajnë dështimit serioz të sistemit të kontrolleve të brendshme. Mangësitë e vejnë besueshmërinë e kontrolleve në një pikë kritike. Kontrollat nuk kanë qenë efektive. E tërë kjo e ulë besueshmërinë e pasqyrave financiare.

Ne kemi gjetur se komuna nuk inkason kurrfarë tatimesh, taksa dhe tarifa komunale për qytetarët e saj, ndërsa të gjitha nevojat buxhetore mbulohen nga grantet qeveritare.

Të gjitha këto së bashku, menaxhmentin e komunës e sjellin para shumë sfidash.

Konkluzion

Kontrollet dhe procedurat e brendshme të komunës janë të dobëta. Ato nuk sigurojnë se paratë publike po shfrytëzohen në mënyrë ekonomike, efektive dhe efikase, si dhe objektivat e komunës po realizohen.

Rekomandim 7

Rekomandojmë Kryetarin e Komunës që:

- Të dizajnoj procedura dhe sistem të kontrollit të brendshëm të mirëfilltë, ku masa adekuate të kontrolleve do të vendoseshin nëpër të gjithë administratën. Hartimi i procedurave dhe udhëzuesve relevant, zbatimi i tyre dhe kontrollet aktive janë parakusht i përmirësimit të sistemit.

VII.2 Auditimi i brendshëm

Komuna e Leposaviqit nuk ka formuar NJAB dhe Komitetin e Auditimit, që është një detyrim ligjorë.

Konkluzion

Mungesa e NJAB dhe Komitetit të Auditimit ndikon që menaxhmenti i komunës të mos ketë një pasqyrim të qartë dhe sigurinë e duhur mbi gjendjen dhe efektivitetin e kontrolleve.

Rekomandim 8

Rekomandojmë Kryetarin e Komunës që të siguroj:

- Themelimin e NJAB-së; dhe
- Formimin e Komitetit për Auditim.

VIII.Një konkluzion i përgjithshëm për Menaxhmentin e Komunës

Konkluzionet e përgjithshme

Menaxhmenti i Komunës së Leposaviqit për herë të parë ka prodhuar pasqyra vjetore financiare dhe të njëjtat i ka dorëzuar Thesarit, ndonëse ato janë dorëzuar me dy muaj vonesë. Kjo nga ana e ZAP vlerësohet si hap pozitiv.

Mangësitë dhe dobësitë menaxheriale dhe të kontrolleve janë substanciale. Nga mungesat e evidencave mbi personelin, ne ishim të kufizuar të nxjerrim konkludimet tona të auditimit mbi shpenzimet e pagave dhe mëditjeve, të cilat në totalin e buxhetit të shpenzuar marrin pjesë me mbi 60% të shpenzimeve. Ne nuk jemi të sigurt nëse ishin ndjekur procedurat e duhura mbi këto shpenzime dhe nëse paratë kanë shkuar tek personat e duhur. Kjo e ka ndikuar edhe opinionin tonë të përgjithshëm mbi pasqyrat financiare nëse ato janë të sakta dhe të prezantuara drejtë.

Mëtuqe, komuna edhe mëtuqe vazhdon të mos aplikoj tatime taksa dhe tarifa tjera në shërbimet e ofruara për qytetarët e saj, çka mendojmë se përbën ndër përjashtimet e rralla ligjore dhe ka refleksione direkte edhe tek projektimet buxhetore.

Komuna, gjithashtu nuk ka nën menaxhim të plotë pasuritë e saj. Kjo bëhet e pamundur kur nuk ka një zyrtar të pasurive, një regjistër të plotë dhe të saktë të pasurive dhe një varg procedurash të kontrolleve mbi pasuritë.

Rekomandim i përgjithshëm

Rekomandojmë Kryetarin e Komunës që të sigurojë se procedurat dhe kontrollet të revitalizohen. Duke e bërë këtë theksi i veçantë duhet të kushtohet që:

- Të nxjerrë vendimet/bazën e duhur ligjore për fillimin e inkasimit të të hyrave vetjake, duke përcaktuar qartë normet e tatimit në pronë, taksat dhe tarifat tjera komunale për të gjitha llojet e shërbimeve administrative;
- Të nxjerrë një Udhëzues të qartë mbi prokurimin publik në pajtim me LPP dhe të njëjtin ta zbatoj me përpikëri;
- Të krijoj bazën e mirëfilltë të resurseve njerëzore, mbi të cilën do të bëheshin edhe kompensimet për paga dhe pagesat tjera;
- Të ndërmer veprimet e duhura për të vënë nën menaxhim të plotë pasuritë e komunës, duke ë caktuar zyrtarin e pasurive, regjistrimin e të gjitha pasurive dhe vendosjen e kontrolleve të duhura mbi pasuritë; dhe
- Të përgatis një plan trajnimi për stafin administrativ, duke i identifikuar së pari nevojat dhe mangësitë e stafit.

Shtojca I. Komentet e Komunës së Leposaviqit dhe përgjigjet e ZAP-it

Menaxhmentit të Komunës i është dhënë mundësia për të dhënë komente mbi draftin e këtij Raporti. Menaxhmenti i Komunës ka pranuar të gjeturat dhe konkluzionet tona të paraqitura në Raportin e auditimit mbi Pasqyrat Financiare për vitin 2010. Më tutje, ata janë zotuar se do ti bëjnë të gjitha përpjekjet për ti adresuar të gjitha rekomandimet e dhëna.

Shtojca II. Llojet e ndryshme të Opinioneve të Auditimit

(e shkëputur nga ISSAI 400)

9. Një opinion i auditimit normalisht është një format standard, ndërlidhur me pasqyrat financiare si tërësi, duke shmangur nevojën për të caktuar gjatësinë e saj por duke bartur sipas natyrës së saj një kuptim të përgjithshëm tek lexuesit sipas kuptimit të saj. Natyra e këtyre fjalëve do të ndikohet nga korniza ligjore të auditimit, por përbërja e opinionit duhet të tregoj qartë a është i pakualifikuar apo i kualifikuar, apo nëse është i kualifikuar në disa çështje të caktuara apo është opinion i kundërt (paragrafi 14), apo është mohim i opinionit (paragrafi 15).

10. Një opinion i pakualifikuar jepet kur auditori është i kënaqur në të gjitha aspektet materiale që:

- (a) pasqyrat financiare janë përgatitur duke shfrytëzuar baza dhe politika të pranura të kontabilitetit të cilat janë zbatuar në mënyrë konsistente (të qëndrueshme);
- (b) pasqyrat janë në pajtim me kërkesat statusore dhe rregulloret relevante;
- (c) pamja e paraqitur në pasqyrat financiare janë në përputhje me njohuritë e auditorit në lidhje me entitetin e audituar;
- (d) është një shpalosje adekuate e të gjitha çështjeve materiale relevante për pasqyrat financiare.

11. Theksi i çështjeve. Në disa rrethana auditori mundet të konsideroj se lexuesi nuk do të kuptoj në mënyrë të duhur pasqyrat financiare nëse vëmendja është përqendruar në çështje të pazakonshme apo të rëndësishme. Si një rregull e përgjithshme, auditori kur jep një opinion të pakualifikuar kjo nuk i referohet ndonjë aspekti specifik të pasqyrave financiare në opinionin e tij në rast se kjo mund të interpretohet gabimisht si opinion i kualifikuar. Me qëllim të shmangies së kësaj përshtypjeje, referencat që janë menduar si; nënvizim i çështjes; gjinden në paragrafët e ndara nga opinionin. Sidoqoftë, auditori nuk duhet të përdor

nënvizimin e çështjes për të përmirësuar mungesën e shpalosjeve të duhura në pasqyrat financiare apo si alternativ, zëvendësim për kualifikim të opinionit.

12. Auditori mund të mos jetë në gjendje të shpreh një opinion jo të kualifikuar kur ekziston një nga ato rrethana dhe në gjykimin e auditorëve, afektin e tyre është ose mund të jetë materiale për pasqyrat financiare:

- (a) Ka pasur limitime në fushëveprimin e auditimit;
- (b) Auditori konsideron që pasqyrat janë jo komplete apo çorientues apo ekziston një ndarje e pajustificuar nga standardet e pranueshme të kontabilitetit; apo
- (c) Ekzistojnë paqartësi që ndikojnë në pasqyrat financiare.

13. Opinioni i Kualifikuar. Aty ku auditori nuk pajtohet apo nuk është i sigurt në lidhje me një ose me tepër artikuj të veçantë në pasqyrat financiare e që janë materiale por jo edhe fundamentale në kuptimin e pasqyrave, duhet të jepet një opinion i kualifikuar. Formulimi i opinionit normalisht tregon një rezultat të kënaqshëm ndaj subjektit të audituar, sa i përket një pasqyre të qartë dhe koncize, të çështjeve të mospajtimit apo edhe të paqartësive që ngrisin opinionin e kualifikuar.

I ndihmon përdoruesit e pasqyrave nëse efekti financiar i paqartësisë apo edhe i mosmarrëveshjeve është përcaktuar nga ana e Auditorit edhe pse kjo nuk është gjithmonë praktike apo relevante.

14. Opinioni i Kundërt. Aty ku Auditori nuk ka mundësi të jap një opinion mbi pasqyrat financiare në tërësi, për shkak të mosmarrëveshjeve që është aq thelbësore ngase e minon pozitën e prezantuar në vazhdim që opinionin që kualifikohet në aspekte të caktuara nuk do të jetë adekuat, atëherë jepet opinion i Kundërt. Formulimi i një opinionin të tillë e bën të qartë se pasqyrat financiare nuk janë prezantuar në mënyrë të drejtë, duke specifikuar qartë dhe në mënyrë koncize të gjitha çështjet e mosmarrëveshjeve. Përsëri, është një ndihmesë që efekti financiar mbi pasqyrat financiare përcaktohet aty ku duhet dhe është praktik.

15. Mohimi i Opinioneve. Aty ku Auditori nuk mund të jep opinion në lidhje me pasqyrat financiare, të marrë si tërësi për shkak të paqartësisë apo restriksioneve të fushëveprimit që është thelbësor që një opinion që është i kualifikuar në aspekte të caktuara nuk do të jetë adekuat, jepet opinion i kundërt. Formulimi i një opinionin të tillë e bën të qartë që një opinion nuk mund të jepet, duke specifikuar në mënyrë të qartë dhe koncize të gjitha çështjet e paqarta.

16. Është bërë zakon që ISA të ofrojnë një raport të detajuar për të plotësuar opinionin në rrethana në të cilat është e pamundur të jepet një opinion jo i kualifikuar.